

European Journal on Criminal Policy and Research

Vol. 6, no. 1, 1998

Domestic victimisation

Samenvatting

Een themanummer over huiselijk geweld:

Het gezin staat weer volop in de aandacht. Het wordt door velen gezien als de beste vorm om kinderen veilig en stabiel op te voeden. Zorgzame families resulteren in een zorgzame samenleving. De familie is echter niet altijd een vredige plaats. De intimiteit van het gezin maakt ook wreedheid, seksueel misbruik en gezinsgeweld mogelijk. Het gezin lijkt een van de meest gecompliceerde menselijke samenlevingsvormen. Liefde en haat, tederheid en agressie, vernedering en verheerlijking lijken samen te gaan in deze intieme samenlevingsvorm.

Tegen deze achtergrond wordt in het nieuwste themanummer van het European Journal on Criminal Policy and Research 'het gezin' tegen het licht gehouden, en meer in het bijzonder het slachtofferschap onder gezinsleden en verwanten. Onder andere wordt het geruchtmakende onderzoek over huiselijk geweld in Nederland (Van Dijk e.a.) in een Engelse versie gepresenteerd. Daarnaast komt een aantal andere interessante onderwerpen van buitenlandse auteurs aan bod.

Zo beschrijven **Edna Erez** en **Joanne Belknap** hoe slachtoffers van vrouwenmishandeling behandeld worden door de politie, officieren van justitie, advocaten en rechters. Een enquête onder hulpverleners (opvangcentra, slachtofferhulporganisaties en andere hulpverlenende instanties) bracht onder andere aan het licht dat de houding van de functionarissen in het strafrechtstelsel bepalend is voor het al dan niet willen getuigen van de mishandelde vrouwen en ook voor het 'wel of niet strafrechtelijk vervolgen'. Alhoewel het onderzoek in Ohio (VS) werd uitgevoerd lijken de bevindingen zonder meer relevant voor de Nederlandse benadering van slachtoffers van vrouwenmishandeling.

Een ander artikel, van **Susan E. Robinson**, gaat over een weinig onderkend en bestudeerd probleem: seksueel misbruik van kinderen door vrouwen. Vrouwen worden vooral gezien als slachtoffers van seksueel misbruik, en niet als daders. Toch komt misbruik door vrouwen meer voor dan men denkt. Onderzoek in de Verenigde Staten geeft een (conservatieve) schatting van 5%, wat neerkomt op 3.1 miljoen slachtoffers in de VS (Allen, 1991). Wel is het zo dat de vrouwelijke daders vaak zelf ook slachtoffer zijn geweest van seksueel misbruik. Slachtoffers van vrouwelijk seksueel misbruik worden vaak niet geloofd en schamen zich ook voor het gebeurde. Men gaat er vanuit dat het is gebeurd onder druk van een mannelijke dader, of omdat de vrouw geestelijk gestoord is. Ook wordt er ten onrechte van uitgegaan dat het misbruik minder gewelddadig is - eerder een verkeerde vorm van 'moederlijke liefde'. De slachtoffers van vrouwelijke daders kennen echter dezelfde problemen (drug- en alcoholmisbruik, zelfmoord-neigingen, relatieproblemen, zelfverminking) als slachtoffers van mannelijke daders, maar durven er nog minder over te praten.

Verder is in dit nummer een artikel opgenomen van **Simha F. Landau** en **Susan Hattis Rolef** over moord op vrouwen door hun partner in Israël. Gedurende de Golfoorlog nam het aantal slachtoffers toe. De auteurs schrijven deze toename toe aan de spanning die in de gezinnen ontstond door de oorlogsdreiging, waarbij de mannen afwachtend moesten toezien. Overigens nam dit aantal scherp af toen in 1991 aangifte van mishandeling en opvang wettelijk werden geregeld. De auteurs stellen dat geweld gerelateerd is aan stress in een samenleving, maar kan worden verminderd door 'steunfuncties' zoals wetgeving en opvang van slachtoffers.

Andromachi Tseloni en **Ken Pease** beschrijven ten slotte op basis van twee Britse bevolkingsenquêtes (in 1982 en 1992) de kans van vrouwen om slachtoffer te worden van hinderlijke of obscene telefoontjes.

In de rubriek Current Issues is een interessant artikel van **Uberto Gatti** opgenomen over de ethische dilemma's van zogenaamde 'early-intervention-programmes'. Het 'vroegtijdig behandelen' van kinderen die mogelijk delinquent gedrag zouden kunnen gaan vertonen levert onder andere de volgende problemen op: stigmatisering, verkeerd voorspelde risico's, vermenging van justitiële en sociale aspecten, het generaliseren van risicofactoren waardoor het individu uit het oog verloren wordt, en ongewenste neveneffecten van de interventie-programma's. Het artikel werd geschreven naar aanleiding van een eerder themanummer over dit onderwerp. Een tweede artikel, van **Sarah Gibbons**, inventariseert wat er in Europa geregeld is met betrekking tot 'stalking'.

